

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie.

Ds. M. Baan, Zeist; Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. R. Kok, Ameide; Ds. H. van Leeuwen, Rotterdam-West; Ds. C. Smits, Sliedrecht-Centrum; Ds. D. Slagboom, Dordrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13, Meerkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Van Eeghenstraat 14, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-3814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen aan den Rijn. Abonnementenprijs f 6,— per jaar. Abonnementenprijs voor de Verenigde Staten en voor Canada 3 dollar per jaar. Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

OP DEZE ZAL IK ZIEN

Maar op deze zal Ik zien, op de arme en verslagene van geest en die voor Mijn Woord beeft.

Jesaja 66 : 2b

3.

Wat rijke toezegging in deze woorden: „Op deze zal Ik zien”. Wat toch is het bijzondere in deze toezegging? Immers de ogen des Heeren doorlopen de ganse aarde. Als God dan alle dingen ziet en doorgrondt, wat voor troost vermeldt dan deze tekst?

Moet het ons niet veeleer met ontzetting vervullen? Hij, Die ziet tot in de diepste roerselen der ziel en ontdekt het verborgene des harten, ziet de openbare zonden, de verborgen, ja ook de geheime zonden. Als in de weg der ontdekking de binnenkamers van de buik worden doorlicht en al onze verborgen zonden worden gesteld in het licht van Zijn heilig aangezicht, o dan is de gedachte aangaande de alwetendheid Gods veel meer een zaak, die ons met schrik vervult. O, het oog van een alziend en alwetend God, dat de zondaar kent en doorgrondt, doet hem uitroepen: „Dacht ik aan God, zo maakte ik misbaar, peinsde ik, zo werd mijn ziel overstelpt”. Ja, de Geest der ontdekking en der uitbranding doet hem verstaan wat Ezechiël zegt: „Graaf dieper, menskenkind, en gij zult nog meer gruwelen vinden”. Ja, het is dan ook alleen door deze Geest, dat ze waarlijk worden een „arme en verslagene van geest en die voor Gods Woord beeft”.

Maar zie dan ook, als een zondaar in deze weg een omkomend mens wordt en al zijn gerechtigheden als een wegwerpelijck kleed zijn, en hij ondervindt:

Wanneer Uw straf op ene sterv'ling stort,
Omdat hij Uwe wet vergeet,
Verdwijnt zijn glans, zijn kracht vergaat
in 't kort,
Gelijk de schoonheid van een kleed.

Dan ook alleen leert hij vragen: Is er nog enig middel om deze straf te ontgaan en wederom tot genade te komen? En dan is dit het troostrijke van de tekst, dat de Heere nu op hen zal nederzien met een oog van ontferming en gunst. En hoe is dit mogelijk, hoe kan dit bestaan met Gods gerechtigheid en heiligheid? Dit is voor een ziel, die er voor staat, een onmogelijkheid. Immers, God kan van Zijn recht geen afstand doen. In de weg der ontdekkende, maar ook inwinnende genade, komen ze aan Gods kant te staan. Dan leren ze het recht en de deugden Gods meer achten dan hun eigen leven. Dan is het even onmogelijk en verborgen voor hen als voor Maria toen zij sprak: „Hoe zal dat zijn?” Maar hier wordt dan ook de grootste verbor-

genheid ontdekt, dat nu de zondaar kan gezaligd worden zonder krenking van Gods deugden. En dat onbegrijpelijke wonder kan nu alleen verheerlijkt worden in Hem, Die van de Vader geschonken wordt als die onuitsprekelijke Gave en dat onmetelijke Geschenk.

Alleen in Christus, die gezegende, maar ook de zondaar noodzakelijke Zoenborg, kan het bestaan, dat God in gunst op dezulken neerziet. Immers, eenmaal was het oog des Vaders van Hem afgewend in toorn, toen Hij uitriep: „Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?” Toen zijn de donders van Gods wraakoefenende gerechtigheid op Zijn heilig hoofd neergekomen en werd vervuld: „De straf, die ons de vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijn striemen is ons genezing geworden”.

En wanneer de vrucht van deze gerechtigheid aan zulk een arme, ellendige, uitgewerkte en verdoemelijke zondaar wordt toegepast, dan is het of hij uit de hel in de hemel komt. Welk een vrede, welk een troost dan, als de Heere zegt: „Op deze zal Ik zien”. Mijn toornis van u afgewend. Door de bloedige wonden van de Middelaar ziet de Vader dat volk aan. Ja, hierin zijn al de uitverkorenen liefelijk in de ogen des Vaders. In Bunyans „Christenreis” lezen we, dat Christen stond voor het kruis met diepe verwondering, enerzijds met diepe aanklacht jegens zichzelf, omdat zijn handen Jezus aan het kruis hadden genageld, maar anderzijds met een onuitsprekelijke liefde tot de Persoon, Die daar hing; en wanneer hij alzo in verwondering niets en niemand meer ziet dan Jezus alleen, valt het pak van zijn rug; het valt neer in oneindige diepten. Zijn zonden waren weggegooid in de zee van eeuwige vergetelheid. Maar dan komen er drie lichtende gestalten naar hem toe. De eerste zegt: „Uw zonden zijn u vergeven”. De tweede neemt zijn vuil gewaad van hem af en doet hem heerlijke wisselklederen aan. De derde tekent op zijn voorhoofd een merkteken en overhandigt hem een verzegelde perkamenten rol, met de opdracht die zuinig te bewaren. Welnu, het is om deze aan het kruis genagelde Zoenborg, Die door de Vader voorgesteld is in Zijn bloed, tot een betoning van Gods rechtvaardigheid, dat de Heere ziet op dezulken, die het leven uit eigen hand verliezen, namelijk de armen en verslagenen van geest en die voor Zijn Woord beven.

Bedoeld wordt dus een gadeslaan met een oog van welgevallen. En dat geeft aan zulk

VAN DE ADMINISTRATIE

De kwitanties zijn inmiddels verzonden. Wij doen op al onze abonnees een beroep om bij de eerste aanbieding te betalen. 3/4 van de abonnees hebben hun abonnementsgeld per giro of postwissel betaald, waarvoor wij hen hartelijk dank zeggen, daar dit ons veel werk bespaard heeft. Met dankbaarheid mogen wij konstateren, dat ons blad in belangstelling toeneemt, daar weer enkele abonnees ons nieuwe adressen toezonden. Laten wij gezamenlijk meer bekendheid geven aan ons blad. Ook werden wij sinds de laatste verantwoording (j.l. 26 okt.) weer verblijd door verschillende giften en overbetalingen, in totaal ditmaal f 100,—. Zo blijven de giften en overbetalingen gestadig vloeien. Wie zendt ons een volgende maal eens een extraatje? De verschijning van ons blad heeft ook uw financiële steun bij de voortduur nodig. Wij sluiten ons gaarne aan bij hen, die de wens uitspreken, dat ons blad ten zegen mag worden gesteld en moge bijdragen, dat er een leven moge zijn naar en uit het Woord des Heeren.

Ons gironummer is 704350 t.n.v. Administratie „Bewaar het Pand”, Van Eeghenstraat 14, Alphen aan den Rijn. v.d.L.

een verslagene een onuitsprekelijke troost. En dit zal dan ook inhouden, dat ze in al hun noden en behoeften voor de Heere niet verborgen zijn.

De bij Gods volk geliefde Philpot zegt in één van zijn preken: „Ik geloof in waarheid te kunnen zeggen, dat de woorden: „Zie mij aan” wel duizend malen van mijn lippen gevloeid zijn, en zelden buig ik mijn knieën zonder de woorden: „Zie mij aan” te gebruiken in mijn gebed. Dat de Heere mij aanziet, mij, dat onwaardig en onrein schepsel, gans hulpeloos en ellendig, welk een onuitsprekelijke rijkdom”. Hoe kan het hart van Gods volk daarnaar uitgaan. Wat kan het een behoefte hebben aan een blik van Zijn aangezicht en zeggen met de dichter:

Uw aangezicht vertoon aan Uwe knecht
Een vriend'lijk oog, een troostrijk liefdeteken.

Als het hart verhard is, behoeft het maar één blik, en het is verbroken. De benauwdheden kunnen het hart verharden, maar één blik van Gods liefde en het is verbroken. Zo was het met Petrus in de zaal van Kajafas: „Doch Jezus zag Petrus aan, en Petrus naar buiten gaande, weende bitterlijk”. Want het oog des Heeren is als de zon, die de ijskorst van ons hart doet versmelten, zodat onze ziel wordt vertederd en ons oog naar God druipt.

„Zie mij aan”, dat is de taal van een zondaar, die met een verbroken hart aan de voetbank der genade nederligt.

„Zie mij aan”, zegt de ziel. Hier lig ik voor Uw voeten, arm, hulpeloos en ellendig. Een blik van Uw ogen ben ik onwaardig. Een enkel woord van Uw mond heb ik verbeurd. Ik heb verdiend onder Uw heilige Godsvoeten vertreden te worden. Maar nochtans, Heere, ik kan het niet zonder U stellen. O Heere, geef mij een blik van Uw genade in Christus. En zie, dat wordt het deel van zulk een arme en ellendige. De ogen des Heeren zijn op degenen, die Hem vrezen.

Als dat oog op ons geslagen is, dan kunnen

wij het overal uithouden. Wat was het, dat Paulus en Silas deed psalmzingen in de nacht? Wat was het waardoor Maria bij het kruis kon staan? Wat is het, kind van God, wat u staande houdt en troost in de grootste verdrukkingen? Het is het oog waarvan de dichter zingt:

Gij hebt mij aangezien
En hulpe willen bien
In mijn verdrukking en mijn lijden,
Toen in mijn zielsellende
Uw aangezicht mij kende.

Ja, in alle kruis en druk, in alle smart en beproeving, ziet de Heere Zijn volk aan, door Bethlehem over Golgotha, in Christus, en wordt vervuld:

Hij slaat toch, schoon oneindig hoog,
Op hen het oog,
Die need'rig knielen.
Maar ziet van ver met gramschap aan
De ijd'le waan
Der trotse zielen.

S.

S.

De Pelgrimsreis is voor Oud en Jong

42.

Met klaarheid heeft de Pelgrim gesproken vanuit zijn genadestaat, want uit kracht daarvan reist hij naar de stad, die fundamenten heeft. Hij heeft gesproken vanuit de oefeningen en beproevingen van het geloof tot wasdom van het geestelijk leven in heiligmaking en heerlijkmaking.

Dat het verderf der zonde hem nog aankleeft, heeft zijn oorzaak niet in de Heere en ook niet in het werk van Zijn genade, want dat haat de zonde, maar in zijn afkomst vanuit de stad Verderf.

In al deze gesprekken sprak de Pelgrim tot eer van zijn Koning. Het is ten volle recht en redelijk de dienst van zonde en satan vaarwel te zeggen en met beslistheid des harten het aangezicht naar Sion te keren. Wederrechtelijk heeft satan ons van de Heere afgetrokken. Daarin was hij geheel bedriegelijk werkzaam en zo handelt hij nog. Maar gelukkig, de Pelgrim doorzag het en wederstond hem. Maar nu, Apollyon barstte nu in hevige woede los en sprak: „Ik ben een vijand van deze Vorst; ik haat Zijn Persoon, Zijn wetten en Zijn volk; Ik ben opzettelijk gekomen om u tegen te staan op deze weg”.

Er is in de duisternis van de hel om hem overleg gepleegd en uit kracht daarvan staat de vorst der duisternis nu met een bijzondere opdracht tegenover dit kind des lichts. En dat zou niet plaats gevonden hebben zo deze reiziger naar Sion maar slordig geweest was in zijn levenswandel. Hij wordt tegengestaan daar hij godzalig wil leven in Christus Jezus. Maar in het aankleven van de Heere leeft hij met de Heere en vandaar zijn grote vrijmoedigheid in het spreken: „Zie toe Apollyon, wat gij doet! Ik bevind mij op de Koninklijke weg, de weg der heiligmaking. Weet wel wat gij doet en neem u in acht!”

Van een luisteren naar of overgave aan de vijand is hier geen sprake. De heldenmoed van het geloof wordt in het hart van de Pelgrim gevonden, daar het bij hem een vertrouwen is op de Heere. U kunt er zeker van zijn dat hij deze strijd strijdt met een biddend hart. Maar desniettemin staat hij hier in elke handeling voor de grote verantwoordelijkheid zijn strijd te strijden tot den bloede toe. En dat heeft hij aanvaard. Hij wil in elk geval liever sterven dan zich overgeven aan de vijand om levensbehoud. Wie goed en bloed niet over heeft voor de naam en zaak des Heeren deinst terug voor hetgeen nu gaat gebeuren.

Daarop breidde Apollyon zijn vlerken uit over de gehele breedte van de weg, en zei: „Ik koester hoegenaamd geen vrees in deze zaak. Bereid u voor om te sterven, want ik zweer bij de afgrond der hel, dat gij geen stap verder zult gaan! Ik wil uw ziel verderven”. Terwijl hij zo sprak, wierp hij een vurige pijl naar de borst van de Pelgrim, maar deze had zijn schild in de hand, waarmee hij hem opving en zo het gevaar afwendde.

O, wat een zegen is hem geschonken, toen het schild hem ter hand gesteld werd en dat hij geloofskracht en kennis had om het doeltreffend te hanteren.

Nu trok de Pelgrim zijn zwaard, want hij zag, dat het tijd was zich uit alle macht te verdedigen. Maar Apollyon wilde hem daartoe de tijd niet laten. Hij wierp een hageljacht van

pijlen op de Pelgrim en hoe deze ook trachtte zich te verdedigen, hij werd verwond aan het hoofd, aan handen en voeten. Daardoor werd de Pelgrim enigszins aan het wijken gebracht, doch toen Apollyon hiervan voordeel wilde trekken, spande de Pelgrim zich opnieuw in en bood uit alle macht weerstand. Dit hield zo meer dan een halve dag aan, totdat de Pelgrim bijna al zijn kracht had uitgeput, want door bloedverlies wegens al de hem toegebrachte wonden, was hij zwakker en zwakker geworden.

Het is geen geringe zaak als uw ziel verwond wordt met een hageljacht van Gode ontorende woorden en lasteringen, tot bloedens toe verwond te zijn daar uw ziel de Heere aankleeft en liefheeft. Uw hart bloedt daarover als uit duizend wonden. En toch is met dat alles de strijd nog niet beëindigd.

Zodra Apollyon de gelegenheid gunstig zag, drong hij met geweld op hem aan en er ontstond zulk een worsteling, dat de Pelgrim op de grond viel, terwijl het zwaard hem uit de hand vloog. Apollyon riep hem toe: „Nu heb ik u in mijn macht!” En met deze woorden drukte hij hem zo tegen de grond, dat de Pelgrim aan het behoud van zijn leven begon te wanhopen. Maar God had het anders besloten en toen Apollyon de beslissende slag wilde toebrengen en de Pelgrim doden, gelukte het deze een hand los te wringen en zijn zwaard te grijpen. Met de woorden: „Verblijd u niet over mij, mijn vijand; wanneer ik gevallen ben, zal ik weder opstaan”, bracht hij hem zulk een dodelijke wonde toe, dat hij terugdeinsde, alsof zijn laatste uur geslagen was. Toen de Pelgrim dit bemerkte, viel hij hem opnieuw aan, zeggende: „Ja, in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars door Hem, Die ons heeft liefgehad”.

Hier sprak de Pelgrim niet van zijn opstaan in het vertrouwen op zijn kracht, maar op de kracht van de opgestane Heiland. Het betekent in de grond der zaak, in de opstanding van Christus ben ik weder opgestaan, kon ik niet ondergaan. En daarop doelt ook Micha 7:8. In de opstanding van Christus is de overwinning van het strijdende volk, het triomferen over de vorst der duisternis. Met dat zwaard wordt hij tot op de dag van heden, als hij denkt het gewonnen te hebben, dodelijk verwond door het volk, dat dapper heeft leren strijden voor de naam en zaak des Heeren. Wat een keerpunt in de strijd door zijn vertrouwen op de opstanding van Christus. Het gaf de Pelgrim moed en kracht zijn vijand opnieuw aan te vallen, om hem op de vlucht te jagen met dit woord: „Ja, in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars door Hem, Die ons heeft liefgehad”.

De overwinning van Christus is een eeuwige, een allesbeslissende overwinning. Zij overtreft alle overwinnaars, daar elke overwinning in eigen kracht slechts een tijdelijke overwinning is. In deze overwinning is geen verlies te betreuren, het hart verblijdt zich en gaat zich al strijdende steeds meer verblijden in de liefde des Heeren.

Apollyon breidde nu nog eens zijn drakenvlerken uit en spoedde zich weg, zodat de Pelgrim hem niet meer zag. En dat doet ons denken aan het woord van Jakobus 4:7:

„Zo onderwerpt u dan Gode; wederstaat de duivel, en hij zal van u vlieden”.

Nu kan niemand, die het niet zelf gezien en gehoord heeft, zich een denkbeeld vormen van het oorverscheurend en afgrijselijk gillen en brullen, dat Apollyon deed horen, zolang de strijd aanhield. Het was een geluid, zoals alleen een draak kan voortbrengen, terwijl de Pelgrim niet anders vermocht dan zuchten en weklagen. Er was geen zweem van hoop op zijn gezicht te bespeuren, voor hij bemerkte, dat hij Apollyon met zijn tweesnijdend zwaard gewond had. Eerst toen begon hij blijmoedig te glimlachen en hief hij vrolijk het hoofd naar boven. Het was de zwaarste strijd die ik ooit zag.

Toen de worsteling ten einde was, riep de Pelgrim uit: „Ik zal de Heere loven, Die mij uit de muil des leeuwen verlost heeft, Die mij heeft bijgestaan tegen Apollyon”.

Beëlzebul, deez' vijands opperheer,
Op mijn verderf belust,
Zond hem wel toegerust,
Ten strijde tegen mij. Fel, keer op keer,
Viel hij mij aan; soms scheen geen hope

meer,
Maar mij ter hulp verscheen vorst Michaël,
Ik zwaaide het zwaard, verdreef de vijand

snel.
Nu zal die Vorst altoos mijn loflied rijzen,
Zijn heilige naam zal ik zeeg'nend, dankend prijzen.

A.

R. Kok

De Reformatie en het Woord

5.

Luther en de Bijbel

De Bijbel was Luthers levensboek. Kernachtige woorden heeft hij gesproken en geschreven over het Woord. In dit artikel willen we u enkele getuigenissen uit Zijn werken laten lezen. De Heilige Schrift, zegt Luther, is als een zeer groot en uitgestrekt bos, waarin veel bomen staan van allerlei soort, waarvan men allerlei fruit en vruchten kan plukken. Wat vindt men zo al niet in de Bijbel? Rijke troost, onderwijs, vermaning, waarschuwing, belofte en bedreiging. Toch is er geen boom in deze boomgaard, of ik heb er aan geschud of er een paar appels of peren van gekregen.

Het Evangelie is het beste nieuws, want het verhaalt ons van Jezus Christus, onze Heere en Heiland; ander goed nieuws is er weinig in de wereld. Er is geen groter genade dan te kunnen geloven, dat God tot ons spreekt. Als wij dat echt geloofden, zouden wij hier op aarde reeds zalig zijn.

De Bijbel was voor hem het Woord van God. Toen hij het daar eens over had, sprak hij: „Al wat er is en hoe het in de wereld is, ook hoe het gaat en staat, is ons in het scheppingsverhaal van Mozes beschreven en zoals God het geschapen en gemaakt heeft, bestaat het nog. Wel hebben velen dit boek willen verdelen en uitroeien; koningen en keizers in de oudheid hebben er vreselijk tegen gewoed. En met welk resultaat? Zij zijn zelf te gronde gegaan, terwijl de Bijbel nog onveranderd bestaat. Wie beschermt dit boek toch? Niemand dan God Zelf, Die er de Auteur van is. Daarom zijn de duivel en de wereld zo vijandig. De duivel heeft zeker wel veel goede boeken in de kerk vernietigd, evenals hij heiligen, die ons onbekend zijn gebleven, heeft gedood. Maar de Bijbel moest hij laten bestaan.

De Bijbel overtreft alle andere boeken. De Heilige Schrift is vol van Goddelijke gaven en deugden. De boeken der geleerde heidenen weten niets van geloof, hoop en liefde. Zij gaan alleen uit van het tegenwoordige, zoals men dat kan gevoelen of bevatten met het verstand, maar Godsvertrouwen en hopen op de Heere is er niet bij. Daarvan spreken wel de Psalmen en het boek van Job, die over geloof, hoop, geduld en gebed handelen. In één woord: De Heilige Schrift is Gods troostboek in alle aanvechtingen. Want zij leert van geloof, hoop en liefde heel wat anders dan het

verstand daarvan kan begrijpen. En als het ons slecht gaat, leert zij, dat deze deugden uit moeten stralen en dat op dit arm, ellendig leven een ander en eeuwig leven volgen zal. Het Woord is eenvoudig. Laat daarom toch niemand zich ergeren aan de eenvoudige woorden en geschiedenissen, die in de Bijbel staan en laat niemand daaraan twifelen. Al lijkt het alles nog zo simpel, ze zijn toch woorden, werken, daden der hoge Goddelijke Majesteit. Want dit is het boek, dat alle wijzen en verstandigen tot dwazen maakt en slechts door eenvoudigen verstaan wordt, zoals Christus zegt, Matth. 11 : 25. Laat dan al uw hoogmoed varen en blijft bij dit boek, dat de beste apotheek en de allerrijkste goudmijn is van kennis, onuitputtelijk. In dit boek vindt men de doeken en de kribbe, waarin Christus ligt, waar ook de engel de herders heenwijst. Het zijn wel simpele en geringe doeken, maar kostbaar is de schat Christus, Die erin ligt. Hij roemde de verhevenheid van Gods Woord. De majesteit en heerlijkheid van Gods Woord is onuitputtelijk en wij kunnen God nooit genoeg daarvoor danken. Het menselijk verstand denkt als volgt: Om God de Heere, de Schepper van hemel en aarde te horen, zou ik naar het einde van de wereld moeten lopen. Maar God spreekt tot u door Zijn dienstknechten, predikers en leraars, die u dopen, onderrecht geven, onderwijzen en u vergeving der zonden prediken door het geheimenis des Woords en der sacramenten. En dat zijn de beste predikers, die de gewone man en de jeugd op de allereenvoudigste wijze leren, zonder spitsvondigheid of wijdlopiegheid, zoals ook Christus het volk door gelijkenissen leerde. En dat zijn ook de beste toehoorders, die Gods Woord gaarne horen en het eenvoudig geloven; ook al zijn ze zwak in geloof, als zij maar niet twifelen aan de leer, is er nog raad en hulp voor hen. God kan zwakheden, ja ook grove domheden en fouten voorbij zien, als men het slechts belijden wil en weer naar het kruis kruipt, om genade bidt en zich betert en het Goddelijk Woord ijverig hoort en gelooft en het zondige leven in overeenstemming daarmee verandert.

De verachting van het Woord zag hij als de grootste zonde. Hij schrijft hiervan het volgende: Alle zonden zijn klein, vergeleken bij de gruwelijke verachting van Gods Woord. Een zonde, die zo groot en goddeloos is, dat gierigheid, ja zelfs echtbreuk en hoererij, niet zo groot zijn, daar deze toch vanzelf wegblijven, als wij Gods Woord maar liefhebben. En toch zien wij tot onze smart, hoe de gehele wereld in deze zonde als verdrongen ligt. Boeren, burgers noch edellieden hebben achtung voor het Evangelie, ja, zij houden de gering-schatting van Gods Woord helemaal niet voor zonde. Men is onder de prediking en geeft er toch zo weinig acht op. Wie bekomert zich daarover, dat hij Gods Woord zo gering schat? Bij andere zonden als moord, overspel, diefstal komt vroeg of laat het berouw, waarbij men wenst dat het nooit geschied ware en het geweten wordt verontrust. Maar als men het Woord verwaarloost en zelfs vervolgt of vervalst, heeft niemand er ook maar een traan van berouw over.

Deze zonde schreit ten hemel. God moet zeggen: Ik heb Mijn lieve Zoon, het Dierbaarste wat Ik had, geschonken en Ik wil gaarne met u spreken, u leren en onderwijzen ten eeuwig leven, maar Ik vind niemand, die Mij horen wil; daarom moet Ik u straffen. Zo zegt de Heere Jezus dan ook: „Dit is het oordeel, dat het Licht in de wereld gekomen is, maar de mensen hebben de duisternis liever gehad dan het Licht, want hun werken waren boos”. Alsof Hij wilde zeggen: „Gij zijt allen vol zonden en Ik zou u gaarne vrij willen maken door Mijn Woord, maar dat wilt gij niet. Wilt gij dan Mijn Woord niet horen, hoort dan het woord des duivels, maar de verantwoordelijkheid is voor u. Daar het verachten van Gods Woord de grootste zonde is, volgt daarop ook de zwaarste en strengste straf.

Luther was er van overtuigd, dat zijn leer naar het Woord was. Hij schrijft: Ik dank er God voor, dat ik in mijn hart vast overtuigd ben, dat mijn leer overeenstemt met Gods

Woord en daarom heb ik ook alle ander geloof, hoe het zich ook noeme, uit mijn hart gebannen. Wel vecht de satan mij soms aan met de bijtende vraag: Denkt gij dan alleen het Woord Gods recht te verstaan? Begrijpen al die anderen er niets van? Al watsinds jaren in de kerk geloofd en verkondigd werd, dat werpt gij om als totaal verkeerd en gij komt met een nieuwe leer.

In zulk een strijd moet men vast in zijn schoenen staan en ten volle overtuigd zijn, dat wat men leert, Gods eigen Woord en de eeuwige waarheid is en al wat die waarheid weersprekt, van de duivel is. Dat alleen geeft kracht om te betuigen: bij deze waarheid blijf ik, ook al zou de hele wereld tegen mij opstaan.

Want God kan niet liegen; daar is Zijn Woord, dat niet dwalen kan en dat zelfs niet door de poorten der hel overwonnen kan worden en daarbij heeft God mij deze troost gegeven, zeggende: „Ik zal u toehoorders geven, die uw getuigenis zullen aannemen. Ik zal voor u zorgen en over u waken; blijf gij slechts trouw aan Mijn Woord”. Wilt gij zalig worden, dan moet Gods Woord voor u zo vast zijn, dat al spraken alle mensen anders en al wilden zelfs de engelen u aan het twifelen brengen, gij nochtans staande blijft en zegt: Toch weet ik, dat Gods Woord waar is.

Ik begeer alleen Gods Woord en verlang noch wondertekenen, noch gezichten, ja, ik zou ook geen engel vertrouwen, die mij iets anders leerde, want zeker is het Woord en het heeft nooit gefaald.

Zalig zijn ze, die van harte zingen:

Mijn ziel bewaart Uw trouw getuigenis;
Dat heb ik lief, ook doe ik Uw bevelen.
Uw Woord kan mij, ofschoon ik alles miss'
Door zijne smaak en hart en zinnen strelen.

M. C. Tanis

7.

DE TELEVISIE

Evangelie-verkondiging via de t.v.?

Kerk en televisie. U zult zich het opschrift boven het artikel van de vorige keer herinneren. Niets zou er op tegen zijn, als we weer ditzelfde opschrift zouden gebruiken. We doen het echter niet, omdat we geen verwarring willen veroorzaken. Immers de vorige maal ging het over de roeping van de kerk ten aanzien van het gebruik van de televisie in de gezinnen. Thans gaat het over de vraag of de kerk ook op een andere wijze een roeping heeft n.l. of de kerk zelf dit instrument moet gebruiken voor de prediking van Gods Woord. Het gaat hier over een zaak, die door velen hoogst belangrijk geacht wordt, blijkens publieke uitspraken en artikelen eraan gewijd. Ik geloof niet, dat het nodig is hier voorbeelden van te noemen. Voor die deze wel wenst, mag ik voor de eerste wijzen op de bespreking op de Generale Synode onzer kerken in 1965 rond de vraag of het niet nodig is zich te bezinnen op de mogelijkheid om gebruik te maken van de via het konvent van kerken beschikbare tijd voor het uitzenden van kerkdiensten door middel van de t.v. Voor de tweede — artikelen over deze zaak — kan ik u wijzen op een artikel in het Haags Kerkblad september 1966 van Ds. J. Prins van 's Gravenhage-Rijswijk.

In dit artikel, waarin ook behartigswaardige opmerkingen gemaakt worden over het misbruik van de t.v., wordt door de schrijver zelf de belangrijkheid van deze zaak onderstreept. Het einde van dit artikel luidt n.l.: „De vraag blijft klemmen: waar blijft uw bijdrage? Waarom dit machtige middel niet gebruikt, terwijl het nog kan? Want de dagen zullen komen, dat de stem der profetie niet langer geduld wordt. Leest u daarop Openb. 11 eens na”.

Voeg daarbij dat van anderen daartegenover ernstige bezwaren zijn aangebracht tegen het gebruik van de beeldbuis om het Woord Gods te brengen. Een en ander geeft oorzaak om dit dus niet voorbij te gaan. Een rustige en eerlijke bespreking van de bovengenoemde vraag is in ieder geval wel op zijn plaats.

Een korte informatie gaat hier vooraf, die

zonder volledig te zijn één en ander laat zien van de geschiedenis van de prediking via de t.v.

Reeds direkt nadat de mogelijkheid van de televisie in ons land werkelijkheid geworden was, werd ook geprobeerd om „kerkdiensten” voor het scherm te brengen. In november 1954 werd begonnen met een dienst, die mede werd opgeluisterd door een kort toneelspel. Dit werd toen verdedigd met de opmerking, dat „één van de wortels van het Westeuropes toneel in de kerk ligt”. In de daaropvolgende diensten via de beeldbuis uitgezonden werd het beeld vaak „verlevendigd” met een korte film vooraf, een bewegingsspel van een balletgroep of dergelijke fraaligheden meer. Daarbij zorgden de kamera's ervoor dat de kijkers niet voortdurend alleen de predikant zouden zien. Zo nu en dan kon wat anders gezien worden: een gebrandschilderd raam en vooral één of ander symbool in het kerkgebouw. Dat was dus het begin: door en door moderne kerkdiensten.

In 1957 werd de eerste kerkdienst van de Ger. Kerken gebracht voor het scherm. De voorganger tijdens deze dienst verklaarde later dat de t.v. dienst gericht moet zijn op de massa, die vervreemd leeft van het Woord van God. Hij zag er een „geweldige kans voor de kerk in om aan velen het Evangelie te verkondigen”.

In de Ger. Kerken (vrijgem.) kwam men wat achteraan. Er waren daar op de verschillende synoden telkens velen die zich geheel wilden onthouden van medewerking aan de prediking voor de t.v., terwijl anderen tot voorzichtigheid maanden. Nog in 1961 werd gewezen op de schadelijke invloed van de t.v. in het algemeen, de zondagsarbeid, die voor de verzorging van een uitzending nodig is, enz. Echter in hetzelfde jaar werd een eerste Kerstdagdienst (op maandag) via de televisie uitgezonden, later gevolgd door enkele andere diensten op zondag. Wel is het zeker dat in deze kringen de aandrang ook sterk is om de toegewezen zendtijd te gebruiken voor korte evangelisatie-toespraken. Daardoor zou trouwens ook de zendtijd beter benut kunnen worden.

Dit korte overzicht kan ons voorlopig twee dingen doen zien. Allereerst dat de waarschuwing van de classis Dordrecht, voorjaar 1957, tegen de prediking voor de televisie op zijn plaats was. Men heeft de verwijzing in het besluit van deze classis naar het tweede gebod zoals het in zondag 35 van de Heidelberger Catechismus verklaard wordt — dat God Zijn christenen niet door stomme beelden maar door de levende verkondiging Zijns Woords wil onderwezen hebben —, met spot bejegend. Eerlijkheidshalve moet gezegd worden, dat op zichzelf dit niet waar hoeft te zijn. Niet het zien op zichzelf van de prediker is zonde. We zitten niet in de kerk met onze ogen dicht. God heeft trouwens ook zichtbare tekenen in de kerk gegeven. Echter de t.v. kerkdiensten die op allerlei wijze terwille van de kijkers ingesteld worden op het zichtbaar maken van de boodschap door toneel, dans enz. zijn wel regelrecht in strijd met het tweede gebod. Trouwens is het bekend dat de instelling van sommigen daarop gericht is, dat de dienst des Woords begeleid wordt door zichtbare handelingen. 't Is al erg, dat er een toneelzaal naast de kerk gebouwd wordt, maar erger dat de kerk zelf tot een toneelzaal wordt. In de tweede plaats: de kerkdiensten voor de t.v. moeten afgestemd worden op de grote massa, die niet meer vraagt naar God en naar Zijn Woord. Gods Woord moet „vertaald” worden voor hen, die niets begrijpen van de woorden, die in de kerk gebruikt worden. Woorden als „zonde” en „genade” zijn immers niet bekend bij hen, die niet meer gaan sinds lange tijd onder de prediking van de waarheid Gods. Ook wat dat betreft is hier weer aansluiting aan deze tijd, aan de geest van deze tijd. Je zou soms denken dat heel Nederland onkerkelijk is, als de taal gehoord wordt, die niet alleen langs de weg van de beeldbuis wordt kenbaar gemaakt, maar ook in de ruimte van de kerkgebouwen, waar dan wel het in de waarheid(!) opgevoede publiek zou moeten zitten. Banaal en platvloers met vooral allerlei min of meer verborgen opmerkingen tegen de vreze Gods.

Moeten we dan niet bewogen zijn met de schare

die zonder Gods Woord voortleeft? Zouden dan aparte Evangelisatie-diensten niet goed zijn voor de t.v.?

We hopen de volgende keer op deze vraag in te gaan en wie weet komt het dan uit, dat wij de raad niet veracht hebben om Openb. 11 te lezen.

Ds. Slagboom

Naar de CATECHISATIE

31.

DE EIGENSCHAPPEN GODS (vervolg).

b. de MEDEDEELBARE eigenschappen.

Wat verstaan we onder Gods eigenschappen? Hoe kunt u die verdelen?

Wat verstaat u onder het begrip „onmededeelbaar”.

Kunt u de onmededeelbare eigenschappen nog opnoemen?

Ziehier enkele vragen over het in vorige nrs. van ons blad behandelde. Kunt u zonder die nummers na te slaan deze vragen beantwoorden ter repetitie? Probeer eens.

We gaan dan verder met de MEDEDEELBARE eigenschappen Gods.

We dienen allereerst de uitdrukking „mededeelbaar” goed te verstaan. De onderscheidingen van „onmededeelbaar” en „mededeelbaar”, bedoelen in het licht te stellen de grootheid van God als verheven boven alle schepselen (de eigenschappen, welke God alleen bezit) en de grootheid van God in Zijn relatie tot Zijn schepselen (Zijn goedheid, genade, rechtvaardigheid enz.) als zgn. mededeelbare. Van de onmededeelbare eigenschappen wordt in het minst niets in de mens gevonden. De mededeelbare eigenschappen zijn het, waarvan God wel iets in de mens gegeven heeft, maar als SCHEPPINGSGAVEN. Deze mededeelbare eigenschappen zijn echter ook ONmededeelbaar, zoals zij in God zijn. God bezit niet maar alleen liefde, maar HIJ-ZELF is liefde. Onze liefde is dus scheppingsgave, daar de mens naar Gods beeld geschapen is. Het beeld Gods in engere zin heeft de mens verloren, naar de ruimere zin deelt hij nog in de ALGEMENE gaven. Het zijn de sporen, die het beeld Gods heeft achtergelaten en waaraan we kunnen zien, dat de mens het beeld Gods heeft bezeten. Zo is de mens nog redelijk, zedelijk schepsel en daarom „verantwoordelijk” schepsel. Zie Rom. 1 en 2. Onze belijdenis spreekt van „kleine overblijfselen” (Ned. Gel. Bel. art. 14). Zij doelt daarmee op deze algemene gaven van het beeld Gods in ruimere zin.

Het is in onze tijd zeer noodzakelijk om hier goed te onderscheiden. Bij de mededeelbare eigenschappen gaat het om „algemene” gaven, zoals liefde, barmhartigheid, goedheid, rechtvaardigheid. Zielsmisleidend is het, wanneer men deze algemene gaven houdt voor „zaligmakende” gaven.

Ongetwijfeld is er veel goeds, zowel op technisch als op medisch gebied. Ook in de beoefening van liefdadigheid en barmhartigheid. En we mogen zeker dankbaar zijn voor de vele blijken van offervaardigheid in het kerkelijk leven en voor de vele arbeid in Gods Koninkrijk.

Maar onderscheiden we toch zeer goed ten deze. De vraag is hier: WAARUIT vloeien deze goede dingen voort, die men doet? Mogen wij die alle zo maar aanmerken als „vruchten des Geestes”, zoals Paulus die noemt, vruchten van een levend geloof?

Dit wordt helaas gedaan! Men houdt rustig allerlei uitwendige dingen, wat zoal gedaan wordt voor het koninkrijk Gods in de gemeente, voor „bloeiend geestelijk leven”.

Ach, wat is het onderscheidingsvermogen zeer weinig of hoe wordt het vaak geheel gemist. Zelfs bij degenen, van wie men zulks allerminst verwacht.

Ook zijn er velen die zichzelf misleiden voor de eeuwigheid, door namelijk indrukken, over-

tuigingen in het geweten te houden voor „zaligmakend” werk van de Heilige Geest, en daarop de hoop te bouwen voor de zaligheid, waarvoor de oprecht ontdekte juist zo bang zijn. Is het ook niet zeer bedriegelijk om op een versje of tekst of traan zonder meer rustig voort te reizen naar de eeuwigheid? Hoe noodzakelijk is toch de ontdekking uit de Heilige Geest op zaligmakende wijze. Dan wordt Davids bede de vertolking van het ontdekte hart: „Doorgrond mij, o God, en ken mijn hart; beproef mij en ken mijn gedachten; en zie, of bij mij een schadelijke weg zij, en leid mij op de eeuwige weg” (Psalm 139).

Er zijn dus „algemene” werkingen en gaven van de Heilige Geest (Hebr. 6) en „zaligmakende” gaven.

De zaligmakende gaven, de vruchten van het oprechte geloof vloeien voort uit een door Gods Geest VERNIEUWD hart. Zij kenmerken zich door ootmoed, diep onwaardigheidsbesef en kinderlijk vertrouwen. „Genade maakt klein”. Kent u daarvan iets? R'dam-W.

v.L.

Kerknieuws

Ds. C. SMITS

We ontvingen heden het kerkblad van de Chr. Geref. Kerk te Sliedrecht-Centrum. Daaruit blijkt, dat het D.V. 6 november a.s. 35 jaar geleden is, dat Ds. C. Smits in het predikambt werd bevestigd.

Van deze 35 jaar heeft Ds. Smits in drie perioden ruim 22 jaar de kerk van Sliedrecht gediend. Onder zijn bediening is deze gemeente groot geworden. Nog van week tot week mag hij voor een grote schare het Evangelie van vrije genade verkondigen.

Behalve Sliedrecht heeft hij ook de kerken te Nieuwpoort, Dordrecht, Driebergen en Grand Rapids gediend. In vele andere kerken heeft hij het Woord Gods mogen bedienen. Nog altijd is zijn prediking gelukkig onder ons bemind.

Ook op andere wijze heeft Ds. Smits gearbeid, o.a. door het uitgeven van predikaties enz. In ons blad verschenen er al vele meditatie van zijn hand.

We willen ook van deze plaats de jubilaris met de zijnen en de kerk te Sliedrecht-Centrum gelukwensen. Van harte hopen we, dat de Heere hem nog vele jaren moge sparen en kracht moge geven om te arbeiden in Zijn Koninkrijk en dat de Heere deze arbeid moge zegenen tot bekering van zondaren, tot versterking van het werk Zijner handen en tot verheerlijking van Zijn Naam. Die Naam alleen moet eeuwig de eer ontvangen.

3 november 1967 Ds. G. Blom

ALLEEN HET GELOOF RECHTVAARDIGT

Tot mijn spijt was aan het slot van het artikel, dat in het vorige nummer onder dit opschrift werd opgenomen, weggelaten de vermelding, waaruit dit was overgenomen. Het was een gedeelte uit het geschrift van Dr. Luther, getiteld: De vrijheid van een christen (mens).

B.

Boekbespreking

Paarlen van Luther. Uitgeverij Pieters, Oostburg. De titel is volledig: Paarlen uit de geschriften van Dr. Maarten Luther uit het Hoogduits vertaald. Aan het voorwoord ontleen we het volgende: „De kernspreken en fragmenten uit de geschriften van de krachtvolle prediker van de gerechtigheid des geloofs, Dr. Luther, die door dit boekje in onze taal worden bekend gemaakt, zijn grotendeels overgenomen uit de Verzameling, door de Elberfeldse leraar K. A. Doring, uitgegeven in 1830....” „Uit Luthers eigen woorden blijkt, wat naar zijn innigste zielsovertuiging, de grote hoofdzak van het christelijk

geloof en leven uitmaakt: juist datgene, wat zo velen in onze dagen, onder de zo gehate stempel van mysticismus en pietismus, verwerpen. Voor diegenen moge dit boekje dienen tot heilzame opening der ogen.

Maar in het bijzonder dient het om aande waarlijk heilzoekende en gelovige christenen, de ENEGROTE PAREL VAN WAARDE, waarvan de hierin opgenomen Paarlen alleen al haar glans en schoonheid en waarde ontleen — Jezus Christus, God geopenbaard in het vlees, onze hoogste Profeet, enige Hogepriester en eeuwige Koning, meer boven alles dierbaar te doen worden, als HET ENIG AL in leven en sterven. Daartoe schenkt de Heere Zijn genadige zegen”.

Het is geen werkje om ineens uit te lezen, maar meer bedoeld om op geregelde tijden ter hand te nemen, er iets uit te lezen en erover na te denken. We nemen een paar treffende gezegden over: 49. Dat is onze enige roem en zaligheid, uit God geboren te zijn, en niet uit den bloede. 52. Als het artikel van de rechtvaardigmaking weg is, dan is de kerk weg, en dan kan geen dwaling weerstaan worden. 56. Als wij voor God zullen rechtvaardig worden, dan zijn de zonden niet de onze, maar Christi. Er zijn ook minder treffende uitspraken bij. Het zijn woorden van Luther en dat zegt veel.

Het werkje is luxueus uitgegeven in kleinformaten kost f 6,95 franko.

Onno de jonge Noorman door C. van den Bovenkamp. Uitgeverij Pieters, Oostburg.

Dit is een aardig boek. Het verhaalt van een jonge Noor, die bij een plundertocht van de Wikingen op Walcheren achterblijft en daar in een klooster terecht komt en daar tot bekering komt. Bij een volgende plundertocht wordt hij op het laatste nippertje gespaard, doordat hij door zijn oom Harald herkend wordt. Hij gaat dan met een meisje, dat hij op Walcheren heeft leren kennen, terug naar het noorden, met verlangen om daar het Evangelie te brengen. Dat is de hoofdinhoud.

De schrijver zegt in een ten geleide, dat hij na een studie gemaakt te hebben over het leven van de Wikingen enerzijds en over Walcheren ten tijde van de Noormanneninvallen anderzijds met het schrijven van dit jeugdverhaal is begonnen. Daarom is het jammer, dat niet wat meer van de resultaten van die studie in dit verhaal naar voren is gekomen. Het zou de inhoud verrijkt hebben. Onno staat nu wel erg op de voorgrond. En wat Onno's verandering betreft en de uitwerking daarvan, die vinden we wel wat vlak beschreven. We zouden ook graag gelezen hebben hoe het Onno verder gegaan is na zijn thuiskomst. De titel van het boek deed meer verwachten. Het boek is keurig uitgegeven in rode band en kost f 4,50 franko.

Jaarboek 1967 van de Christelijke Gereformeerde Kerken in Nederland, Uitgave van D.J. van Brummen te Dordrecht.

Enige tijd geleden bespraken we dit jaarboek. We gingen uiteraard niet op alles in. Dat zou te veel plaatsruimte vragen. Maar nu vraagt een lezer van ons blad nog iets te zeggen over het gedicht, dat in dit jaarboek voorkomt en ondertekend is door Chr. V. Wij kunnen er geen gewoonte van maken terug te komen op gegeven recensies, tenzij we in een bepaald geval verkeerd voorgelicht zouden hebben. Bij vele beoordelingen moeten we allerlei dingen onbesproken laten. Bij wijze van uitzondering willen we in het kort aan het verzoek van onze lezer voldoen. Dergelijke gedichten zeggen mij persoonlijk niets, omdat ze veel te algemeen zijn en we daarin niet beluisteren de stem van onze belijdenis. Gods Woord leert ons nergens, dat straks alle mensen zullen lachen, dat een Rus en Yankee samen Christus zullen zingen. Integendeel. De dichter heeft het mogelijk niet zo algemeen bedoeld, maar ik lees het zoals het er staat en dan is mijn mening: laten we zulke gedichten niet opnemen. Er zijn toch nog wel gedichten, die tot het hart van Gods kinderen spreken.

De rijke man en Lazarus door Brownlow North. Uitgeverij Pieters, Oostburg.

Dit boek bevat een toepasselijke verklaring van de bekende gelijkenis. De schrijver ziet deze als geschiedenis. Dat is op de verklaring van invloed. We lezen bv. op blz. 41: „Niet zodra was hij in die plaats der pijniging, of hij begon te bidden” en op blz. 64: „O, wat een vurige, verlangende, ernstige en oprechte gebeden zijn de gebeden, welke uit de hel worden opgezonden”. Dit neemt niet weg, dat de schrijver veel goeds ter overdenking geeft, waarmee we van harte kunnen instemmen. Na een inleiding volgen er 9 hoofdstukken: Aards lijden is geen behoudenis, Hoe de bedelaar rijk werd, Hoederijke man arm werd, De arme rijke man, Hij bidt, God de enige Hoorder der gebeden, Een ernstig gebed dat echter te laat gedaan werd, Het antwoord en De tweede bede. Het boek is uit het engels vertaald door G.C. Tromp en keurig door de fa. Pieters uitgegeven. Het kost, gebonden in een mooie groene band f 5,25 franko.

B.

BOEKEN

die in de boekbespreking worden aanbevolen, worden graag zonder prijsverhoging FRANKO THUIS geleverd door:

Boekhandel J. Butijn - Woerden

Nieuwstraat 15 - Telef. 03480-2889

Binnenkort verschijnt:

WATERSTROMEN IN HET DAL VAN EDMO

ZES SCHRIFTOVERDENKINGEN door Ds. L. Huisman, pred. der Geref. Gem. te Vlaardingen. Gebonden in keurige band, slechts f 4,75. Deze overdenkingen zijn ook geschikt om in de leesdiensten te gebruiken. Bestel het nu reeds, dan ontvangt u het boek na gereedkoming direkt franko thuis.

Uitgever: BOEKHANDEL DE WAAL

Zandpad 118 - Middelharnis - Tel. 01870-2229